

3. On določuje letnino, druge plače in darila uradnikom, opravnikom (agentom) in služabnikom, kakor tudi zastavščino (kavcijo), katero imajo imenovane osebe vložiti.

4. On sklepa o izposojevanju in rabi bankinega denarja, vodi vsa denarna opravila ter čuje nad njimi.

5. On sklepa zavarovavne pogodbe z družimi zavarovavnimi družbami.

6. On rešuje pritožbe zoper pravilstvo.

7. On mora letne računske sklepe presojati in javno razglašati letno bankino bilanco (pobotni račun).

8. On izmed udov vsacega okraja, kakor je treba, voli več ali manj udov v nadzorni odsek, kateremu določuje pravice.

Voljeni nadzorni odsek mora naznaniti se dotični politični uradnji, kateri se morajo, ako zahteva, tudi izkazati pravila, ki jih imajo nadzorni ti odseki.

9. On čuje, da banka vse po teh svojih pravilih obravnava.

§. 15. Upravni odbor se navadno vsak mesec shaja; predseduje mu predsednik ali njegov namestnik.

Nenavadni shod se ima zbrati, ako ga zahtevata dva upravna odbornika, ali kadar ga skliče predsednik.

Upravni odbor z nadpolovično (absolutno) večino glasov veljavno sklepa; mora pa pričujočih biti najmanj sedem odbornikov.

Predsednik le takrat glasuje, kadar so glasovi enako razdeljeni.

§. 16. Upravni odbor razun odškodovanja za stroške, ki jih je imel v svoji službi, za svoj trud dobiva povračilo, katero mu določi občni zbor. To povračilo odbor po medsebojni pogodbi med se razdeli.

Povračilo za prvo leto je določen tisučni del vse zavarščine.

Bilanca in prihranjena (reservina) zaloga.

§. 17. Računsko in opravilno leto se začne 1. januarja (prosenca). Konec vsacega opravilnega leta ima bankino predstojništvo sestaviti natančni inventar (zapisnik), kateri mora obseči vse bankino imetje (premoženje); ta inventar in pa bilanco mora predložiti upravnemu odboru, da ju presodi in potrdi.

Prvo bankino opravilno leto jenja 31. decembra (grudna) 1865.

§. 18. Letni ostanek (dobiček) se imenuje tisti denarni znesek, ki iz bilance enega opravilnega leta ostane čez dolge potem, ko se poplačajo vsi bankini stroški tistega leta in odštejejo vse zavarščine, katere še dalje veljajo.

§. 19. Ta ostanek se po predlogu, ki ga ima upravni odbor storiti občnemu zboru, obrača deloma na to, da se ustanovi prihranjena (reservina) zaloga, deloma bankinim udom na korist, kadar je rezervina zaloga narastla najmanj do 50.000 goldinarjev.

§. 20. Prihranjena zaloga ima namen, da se iz nje doplačuje potrjeno odškodovanje, katero se z bankinimi letnimi dohodki ne more poplačati.

Ako pa za odškodnino primanjkuje toliko, da je rezervina zaloga ne more doplačati, ta primanjkljaj doplačajo udje po razmeri svoje letnine zadnjega leta.

To zvikanje vendar ne sme preseči trojne letnine.

Kedaj banka néha.

§. 21. Predlog, da ima banka nehati, sme storiti ali upravni odbor ali pa bankini udje, kateri so zavarovani najmanj za četrti del vse bankine zavarščine.

Veljavno skleniti, da neha banka, ima pravico le občni zbor, iz tega namena sklican, če za ta sklep glasujete dve tretjini pričujočih udov.

Ta občni zbor ima tudi pravico, z nadpolovično

večino glasov določiti, kako se ima razdeliti bankino premoženje; ta sklep mora državna vlada potrditi.

(Dalje prihodnjič.)

Domači zdravnik.

* Šparga (špargelj) hvaljen pripomoček zoper srčno tripanje. — Ker je čas prišel, da se dobiva šparga, vsem bolnikom, zlasti mladim, katere srce nadležuje, da jim triplje ali tolče (herzklopfen), naznanjamo po priporočilu doktorja Most-a sledeče zdravilo: Mlado špargo z vodo in sladkorom (cukrom) tako dolgo kuhaj, dokler se ne zgosti kakor sirop. Od tega siropa naj bolnik vsaki dan trikrat povžije po tri ali štiri žličice. — Tudi v vodenici je to domače zdravilo pomagalo že mnogokrat. — Tako smo brali te dni v nekterih časnikih. Vredništvo dodaja še to. Šparga obstaja iz asparagina (neke posebne kristalivne snove), iz neke smole, iz kisovega in fosforokislega kalija, fosforokislega apna, svobodne kisne kisline itd. Že v starodavnih časih so poznali špargino moč, da na vodo žene; špargini sirop pa so začeli angležki in francozki zdravniki v novejših časih priporočati tako-le: Frišna šparga naj se v kamnitem možnarji stolče, izprešani sok v apotekarski pripravi (Marienbad) tako dolgo greje, da se beljakovec strdi, potem naj se skozi papir filtrá, v enem funtu tega soka 30 unč belega sladkora raztopi in naposled precedi skozi volnat prt. (Vse to pa more le apotekar storiti.) Po skušnjah dr. Gendrina silno na vodo žene ta sirop, ako ga bolnik 3 do 6krat na dan vžije po eno žlico; pri nemirnem srcu in žilah njegovih tolaži ta sirop srčno bitje tako, kakor naprstek (digitalis). Po Chevalierjevih skušnjah se ta tolaživni tako imenovani Johnsohnov špargini sirop ne dela iz šparge, ki se imenuje „asparagus offic.“ L., ampak iz šparge „asparagus amarus De Cand.“ imenovane. — Ker, kakor smo gori rekli, dr. Most priporoča prav prosto napravljeni sirop, si ga vsak lahko doma napraviti dá. To je gotovo, da se bolniku nikakor ni bati tega zdravila, katero nam je v drugačni pripravi vsakdanja jed.

O zadevah zemljiščinega davka.

S kranjskega Gorenskega.

Kakor smo zvedeli iz obravnav državnega zbora na Dunaji, je sklenil on, da imajo davki za tekoče leto ostati kakor lani; tedaj tudi vse naklade in priklade, kakor lani. Upanje, da se naši siromačni in oubožani deželi neprimerno breme kaj zljajša, nas je po tem takem sopet vkanilo. Naše tolikratne tožbe, naše trdno dokazovanje v deželnem zboru, da smo preobloženi: vse je tedaj za to leto sopet brez vspeha ostalo.

Toda vem, da je takih, če ne pri nas, pa gotovo na Dunaji, ki porekó: „Čemu toliko hrupa? Ni vam ne taka sila, kakor vpijete. Saj davke vendar le sproti opravljate. To kaže, da niso tako silni, da bi jih ne mogli zmagati.“ Gospod denarski minister neki sam svoje dokaze, da davki niso preveliki, ravno s tem podpira, ker pravi, da so preteklo leto vse nemško-slovenske dežele samo 7 milijonov na dolg ostale.

Res je, da saj mi Gorenci še precej odrivamo; al hudo bi se motil, kdor meni, da zato nismo preobloženi; „saj sila kola lomi“ — pravi stari pregovor. Kdo se nek rubežni more upreti? In Gorenci smo tudi možki. Ogiblremo se sramote, da bi nam na boben devali naše siromaštvo, kar se najdelj moremo. Zato pa sekira poje po gozdih in hlevi se praznijo, da se je zjokati. Kdor meni, da nismo preobloženi, naj se le malo ozre po naših kmetijah. Vidil bo, kako se po gozdih dolg dela